

банку є складною системою, яка базується на застосуванні окремих складових та функціонування якої направлене на досягнення стратегічних завдань діяльності усієї банківської установи.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ І ПРОБЛЕМИ РИНКУ СТРАХУВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВЛАСНИКІВ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Білоус К.І., 61-ФБС маг.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Марценюк**
Вінницький національний аграрний університет

Автотранспортне страхування пов'язане з глибокими економічними і соціальними змінами, що відбуваються в суспільстві в зв'язку з масовою автомобілізацією, зростанням парку автомобілів і інтенсивності дорожнього руху, а також величезними матеріальними втратами в результаті дорожньо-транспортних пригод (ДТП).

Страхування в цілому і страхування цивільно-правової відповідальності, як його складова частина, є інфраструктурою, яка сприяє підвищенню ефективності всіх сфер підприємницької діяльності. Цим і визначається значимість розвитку всіх видів страхування на Україні з урахуванням процесу інтеграції України в світове співтовариство [1]. Світове суспільство, однак, винайшло універсальний засіб по відшкодуванню завданої шкоди, який є найпопулярнішим видом страхування відповідальності в усьому світі – це страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Воно забезпечує виплату потерпілому грошового відшкодування в розмірі суми, яка була б стягнута з власника транспортного засобу за цивільним позовом на користь третьої особи за шкоду життю та здоров'ю, а також за пошкодження або загибель належного їй майна, які виникли внаслідок аварії або іншої дорожньо-транспортної пригоди (ДТП) з вини страхувальника.

Враховуючи стан і перспективи розвитку автомобілізації в нашій країні, а також зарубіжний досвід страхової справи, можна з певністю сказати, що страхування цивільно-правової відповідальності займає одне з ведучих напрямків серед інших видів страхування. Однак при його організації і проведенні виникає багато різноманітних проблем правового, соціального, економічного і організаційного характеру.

Автомобільний транспорт – доступний, зручний та досі найбільш небезпечний вид транспорту: за даними ВООЗ у світі кожного року в аваріях за участі автотранспорту гине більше 1,5 мільйони чоловік – стало число з 2007 року (табл 1). Запровадження автострахування у першу чергу, пов'язане з необхідністю компенсації шкоди, заподіяної здоров'ю, життю або майну потерпілих внаслідок дорожньо-транспортної пригоди та охорона майнових інтересів страхувальників.

Таблиця 1 – Статистика аварійності в Україні за 2014-2019рр.

Показник	2014р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Усього ДТП	186225	196410	191010	153205	164193	158776
ДТП з постраждалими: усього	31281	30699	30681	26160	25365	26782
загинуло	4908	5131	4833	4464	3970	3410
травмовано	38178	37519	37521	32352	31467	33613

Джерело: складено за даними Управління безпеки дорожнього руху [2]

Саме тому на сьогодні перед страховиками стоїть складне завдання по покращенню якості страхових послуг та зростанню їх обсягу, підвищенню рівня капіталізації та фінансової надійності страхових компаній. Виконуючи вищезазначені заходи, спрямовані на подолання кризових тенденцій, у вітчизняну економіку вдасться залучити значні інвестиційні ресурси, зміцнити ефективність державного нагляду за страховою діяльністю, створити структурні ланки для розвитку медичного, пенсійного страхування та страхування тих, хто виїжджає за кордон, авто- та агострахування, а також інших видів. Одним із суттєвим внутрішніх чинників активізації розвитку страхового ринку є саме створений ефективно діючий процес андеррайтингу окремої страхової компанії. Застосування такого підходу дозволить забезпечувати прибутковість та фінансову стійкість страхових компаній через докладний аналіз і відбір ризиків для прийняття їх на страхування.

Інформаційні джерела:

1. Марценюк-Розарьонова О.В., Марчук Ю.Ю. Розвиток ринку автострахування в Україні: проблеми та перспективи. Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». 2018. №3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6182>

2. Офіційний сайт Патрульної поліції України. URL: <http://patrol.police.gov.ua/statystyka>

3. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від від 22.09.2005 р. №2902-IV.

РИНОК СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ : ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Боднар А.В., б1-ФБС маг.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.В. Марценюк**
Вінницький національний аграрний університет

В сучасних умовах господарювання страхові ринки займають ключові позиції у фінансових системах економічно розвинутих країн, зважаючи на здатність цих ринків до акумулювання значних за розмірами фінансових ресурсів та основне завдання страхування, яке полягає у перерозподілі ризиків. Враховуючи це, набуває актуальності питання забезпечення фінансової стійкості страхових компаній (ФССК) як одного з визначальних факторів безперервного виконання їх зобов'язань, що, у свою чергу, безпосередньо впливає на майнові та фінансові інтереси застрахованих осіб при настанні страхових подій.

Для сучасного етапу розвитку України, враховуючи як наявність кризових явищ, так і циклічність розвитку світової економіки, характерним є зниження обсягів продажу страхових продуктів на окремих сегментах страхового ринку. Це відображається на фінансових результатах страховиків та актуалізує питання визначення пріоритетних видів страхування, розробки тарифної політики страхової компанії, формалізації взаємозв'язків між страховим ринком та ринком перестраховування, статистичної оцінки ризиків та управління портфелем страховика як основних умов його стійкого функціонування [1].

Загальна кількість страхових компаній станом на 31.12.2019 становила 233, у тому числі СК "life"¹ – 23 компанії, СК "non-life" – 210 компаній, (станом на 31.12.2018 – 281 компанія, у тому числі СК "life" – 30 компаній, СК "nonlife" – 251 компанія). Кількість страхових компаній значно скоротилася, так за 2019 рік порівняно з 2018 роком, кількість компаній зменшилася на 48 СК, порівняно з 2017 роком зменшилася на 61 СК.

За 2019 рік частка валових страхових премій у відношенні до ВВП становила 1,3%, що на 0,1 в.п. менше в порівнянні з 2018 роком;